

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ

ОСОБИСТІСТЬ ТА СУСПІЛЬСТВО В ЦИФРОВУ ЕРУ: ПСИХОЛОГІЧНИЙ ВИМІР

МАТЕРІАЛИ V МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

16 квітня 2025 року

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»**

**Факультет психології, політології та соціології
Кафедра психології**

*V МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ*

**«ОСОБИСТІСТЬ ТА СУСПІЛЬСТВО В ЦИФРОВУ
ЕРУ: ПСИХОЛОГІЧНИЙ ВИМІР»**

16 квітня 2025 року

Одеса – 2025

Редакційна колегія:

Відповідальний редактор – **Аракелян М.Р.**, доктор юридичних наук, професор, проректор з наукової роботи Національного університету «Одеська юридична академія», заслужений юрист України.

Члени редколегії:

Цільмак О.М. – доктор юридичних наук, професор, завідувачка кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія»;

Татьянчиков А.О. – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія»;

Шмаленко Ю.І. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія»;

Лісовенко А.Ф. – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія»;

Ташматов В.А. – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія».

Матеріали представлені в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за їх зміст.

Особистість та суспільство в цифрову еру: психологічний вимір : матеріали V міжнарод. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 16 квітня 2025 року) / за заг. ред. проф. Аракеляна М.Р. Одеса : Національний університет «Одеська юридична академія», 2025. 160 с.

ЗМІСТ

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

Цільмак Олена Миколаївна

РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНОГО ІНТЕЛЕКТУ У МАЙБУТНЬОГО ПСИХОЛОГА..... 10

Корнута Людмила Михайлівна

ФОРМУВАННЯ ЛІДЕРСТВА У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ: ТРАДИЦІЙНІ АСПЕКТИ ТА СУЧАСНІ ВИКЛИКИ..... 12

Лісовенко Анна Федорівна

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИСХІДНОГО СОЦІАЛЬНОГО ПОРІВНЯННЯ В ЦИФРОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ..... 14

Онішкевич Анастасія

МЕТОДИКА ЗАСТОСУВАННЯ У ПРОЦЕСІ СІМЕЙНОГО КОНСУЛЬТУВАННЯ МЕТОДУ А. ОНІШКЕВИЧ «ОСТРОВИ»..... 17

Самара Ольга Євгенівна

СКОРБОТА ЯК ЖИТТЄВИЙ ДОСВІД ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ПОДАЛЬШЕ ЖИТТЯ ОСОБИСТОСТІ..... 19

Третьякова Тетяна Миколаївна

ПСИХОЛОГІЯ ЛЮДСЬКОГО ФАКТОРА В БІЗНЕС-УПРАВЛІННІ..... 27

Чос Маргарита Вячеславівна

ПСИХОЛОГІЧНА АДАПТАЦІЯ УКРАЇНЦІВ У ІЗРАЇЛІ В ПЕРІОД ВОЄННИХ КОНФЛІКТІВ: ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ МЕТОДУ «СИМВОЛДРАМА» У РОБОТІ З АДАПТАЦІЄЮ..... 29

Таїматов Вячеслав Абдуллайович, Ліпська Юлія Віталіївна

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ ВІКТИМНОЇ ПОВЕДІНКИ ПІДЛІТКІВ..... 32

Шмаленко Юлія Іванівна

ТРЕНІНГОВІ ТЕХНОЛОГІЇ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОГО ІНТЕЛЕКТУ..... 35

ПСИХОЛОГІЯ ЛЮДСЬКОГО ФАКТОРА В БІЗНЕС-УПРАВЛІННІ

Актуальність даної теми важко перебільшити, оскільки в сучасному світі бізнесу, де цифрові технології стрімко змінюють правила гри, залишається незмінним один фундаментальний чинник – людина.

Сфера бізнесу – це не лише про ефективність, але й про людяність. У центрі будь-якого успішного бізнес-процесу – людина з її цінностями, емоціями, мотивацією. Усвідомлення психологічних механізмів допомагає створювати стійкі, адаптивні та здорові соціальні спільноти і організації. Тож варто пам'ятати: інвестиції в психологічний добробут працівників – це інвестиції у стійкий успіх бізнесу.

Науково-практичне осмислення галузі психології управління бізнесом акцентує увагу на наступній проблематиці: дослідження поведінки людей у контексті економічної діяльності, прийняття рішень, мотивації, стресу, взаємодії та організаційної культури.

Мотивація є центральним поняттям у психології праці. Вона може бути зовнішньою – фінансові стимули, кар'єрний ріст, соціальне визнання; або внутрішньою – задоволення від самого процесу, відчуття значущості, самореалізація. Теорії Маслоу, Герцберга, МакКлелланда дають змогу глибше зрозуміти різні типи потреб і спонукань. Успішні компанії розробляють мотиваційні програми, що поєднують обидва типи стимулів [1].

Емоційний інтелект (EI) – це здатність розпізнавати, розуміти і керувати емоціями – як власними, так і чужими. Керівники з високим EI краще справляються з конфліктами, будують здорову корпоративну культуру і знижують рівень стресу в команді. У контексті бізнесу, де комунікація є ключовою, емоційна компетентність має стратегічне значення.

Позитивний психологічний клімат у колективі підвищує задоволення працею, знижує плинність кадрів і сприяє інноваційності. Корпоративна культура, яка підтримує відкритість, повагу та розвиток, створює умови для формування довіри та командної згуртованості. Організаційна психологія досліджує, як змінювати ці умови на користь працівників та бізнесу.

Розуміння поведінки споживача як об'єкту психології та суб'єкта сфери бізнесу, оскільки успішний бізнес завжди розуміє свого клієнта. Поведінкова економіка й маркетингова психологія досліджують, як споживачі приймають рішення, що впливає на їх вибір, як формується лояльність. Це дозволяє бізнесу адаптувати продукти, сервіси та комунікацію до реальних потреб ринку.

Також варто виокремити саме психологічні аспекти управлінських функцій бізнес-сфери, які базуються на природі людини.

Управління в бізнесі включає низку функцій: планування, організація, мотивація, контроль і прийняття рішень. Кожна з них має психологічний вимір. Наприклад, ефективне планування потребує розуміння когнітивних процесів,

таких як увага, пам'ять і прогнозування. Організація праці залежить від соціальної динаміки в колективі, довіри та розподілу ролей. Мотивація персоналу, як уже зазначалося, базується на глибокому розумінні потреб і індивідуальних особливостей. Контроль ефективності вимагає делікатного балансу між авторитарністю і підтримкою. Прийняття рішень значною мірою ґрунтується на психологічних установках, інтуїції та досвіді. Таким чином, управлінські функції невідривні від психологічного підґрунтя, і їх ефективність значною мірою залежить від рівня психологічної обізнаності керівника.

Вищеозначене підкреслює, що людський фактор ніколи не втратить своєї актуальності, бо скільки б не було автоматизації, алгоритмів і штучного інтелекту – людина залишається джерелом сенсів, рішень і цінностей, що детерміновано наступними психологічними аспектами природи людини.

Емоції, інтуїція та мораль – це те, чого машини не відчувають. Люди здатні співпереживати, обирати не найефективніше, але найлюдяніше рішення, шукати сенс, а не лише вигоду.

Креативність – жоден алгоритм не може повністю замінити унікальне бачення світу, яке є у кожної особистості. Нові ідеї, прориви, натхнення – все це від людини.

Соціальні взаємодії – довіра, лояльність, натхнення – це не про роботів. Бізнес, як і життя, тримається на людських відносинах.

Адаптивність – люди здатні діяти в умовах невизначеності, змінювати правила, перевинаходити себе. Людський розум – це найкращий механізм виживання в складному світі.

Відповідальність – лише людина може брати відповідальність за рішення, які змінюють життя інших. І це – основа етики, права, лідерства.

Тому, хоч би як технології вдосконалювалися, людський фактор завжди буде в центрі – як серце всіх процесів. Бізнес без людини – це просто система, яка не здатна жити самотійно.

Список використаних джерел

1. Shan, M. J. (2023). Role of Psychology in Business Management. LinkedIn Articles. Retrieved from <https://www.linkedin.com/pulse/role-psychology-business-management-muhammed-shan-mj> (дата звернення 15.04.25.).

Ключові слова: бізнес, управління, психологія управління, людський фактор, поведінка споживача, мотивація, штучний інтелект.

Key words: business, management, management psychology, human factor, consumer behavior, motivation, artificial intelligence.